

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Danou Černou v právní věci

žalobce: **X**, narozený dne X
státní příslušnost X
t. č. v Zařízení pro zajištění cizinců Vyšní Lhoty
Vyšní Lhoty 234, 739 51 Vyšní Lhoty

proti
žalovanému: **Policie České republiky, Krajské ředitelství policie hl. m. Prahy**
Odbor cizinecké policie, Oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort
sídlem Kaplanova 2055/4, 148 00 Praha 4

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 4. 2025, č. j. KRPA-340725-35/ČJ-2024-000022-ZZC

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce se podanou žalobou domáhal přezkumu a zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 4. 2025, č. j. KRPA-340725-35/ČJ-2024-000022-ZZC (dále též „napadené rozhodnutí“), kterým žalovaný rozhodl podle § 124 odst. 3 ve spojení s § 125 odst. 2 písm. c) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), o prodloužení doby

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

zajištění žalobce za účelem správního vyhoštění stanovené rozhodnutím žalovaného ze dne 30. 10. 2024, č. j. KRPA-340725-9/ČJ-2024-000022-ZZC, a prodloužené rozhodnutím žalovaného ze dne 24. 1. 2025, č. j. KRPA-340725-27/ČJ-2024-000022-ZZC, a to o 90 dnů.

II. Shrnutí žalobní argumentace

2. Žalobce namítal, že napadené rozhodnutí je nepřiměřené z hlediska celkové délky zajištění a také proto, že nebyla dostatečně zohledněna alternativní opatření. Zajištění na tak dlouhou dobu má negativní dopady na psychické zdraví žalobce, který vnímá zajištění jako trest, kterému nerozumí.
3. Žalobce namítal, že k zajištění je možné přistoupit až tehdy, nepostačuje-li uložení některé z alternativ k zajištění. Těmito alternativami se měl žalovaný zabývat již v prvotním rozhodnutí o zajištění žalobce. Přitom nestačí sebelépe odůvodnit, proč by taková opatření nebyla v daném případě účinná; zákon vyžaduje učinit alespoň jeden pokus formou opatření neomezujícího osobní svobodu. Žalobce bydlí se svou rodinou permanentně na jedné adrese. Nezákonnost napadeného rozhodnutí spatřoval žalobce v tom, že žalovaný nedostatečně zdůvodnil, proč neuložil alternativní opatření, dále se nepokusil uložit alternativní opatření a žalobce zajistil automaticky.
4. Žalobce namítal, že doba zajištění nesmí překročit 180 dnů od okamžiku omezení osobní svobody. Žalovaný prodloužil dobu zajištění o 90 dnů a celkem na 266 dnů od okamžiku omezení osobní svobody, což přesahuje zákonnou hranici. Žalovaný měl podle žalobce uvést, jaké dílčí kroky bude třeba učinit během prodloužené doby zajištění. Především měl uvést, jaká je časová náročnost těchto jednotlivých kroků. V této souvislosti odkázal žalobce na rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 13. 8. 2021, č. j. 41 A 21/2021-32. Žalovaný nedostal této povinnosti, protože v části napadeného rozhodnutí, kde odůvodňoval délku prodloužení zajištění, pouze paušálně uvedl výčet jednotlivých kroků, aniž by je doplnil konkrétním časovým odhadem.
5. Žalobce namítal, že komunikace s Velvyslanectvím Nigerijské federativní republiky probíhá již od 15. 11. 2024, přičemž na území ČR žije již přes 20 let a ze strany Velvyslanectví Nigerijské federativní republiky mu bylo sděleno, že pravděpodobně není evidován v Nigérii a není občanem tohoto státu. Proto předání nebo správní vyhoštění není možné vykonat a žalobce je *de facto* osobou bez státní příslušnosti. Žalobce podal v únoru 2025 žádost o přiznání postavení osoby bez státní příslušnosti.
6. Žalobce namítal, že jeho vyhoštění nelze realizovat, a proto rovněž zajištění v této souvislosti pozbývá svého účelu a stává se nezákonným. Žalobce trval na svém tvrzení, že jej žalovaný zajistil automaticky, přičemž reálnost žalobcova návratu pouze předjímá. Žalobce měl za to, že žalovaný postupoval nepřiměřeně a v rozporu se zásadami činnosti správních orgánů, neboť zbavil žalobce osobní svobody za účelem vyhoštění, o kterém věděl nebo vědět měl, že je právně i fakticky nerealizovatelné.
7. Žalobce namítal, že napadené rozhodnutí vykazuje známky „zmatečnosti“. Na straně 3 napadeného rozhodnutí žalovaný konstatoval, že žalobce dne 30. 10. 2024 při výslechu uvedl, že nevyžaduje tlumočnicka, neboť českému jazyku rozumí. Situace je však právě opačná – ačkoliv žalobce českému jazyku částečně rozumí, jeho znalosti nejsou dostatečné k tomu, aby mohl absolvovat výslech před státními orgány bez odborné jazykové podpory. Zejména pokud pohovor zahrnuje složité právní termíny a definice, které žalobce ve svém běžném životě nepoužívá.

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

8. Žalobce dále namítal, že žalovaný dostatečně neprovedl individuální posouzení okolností případu. Žalobce uvedl, že má na území ČR silné sociální a rodinné vazby. Má manželku a 6 dětí. V důsledku žalobcova zajištění v ZZC Vyšní Lhoty se jeho manželka nachází ve složité situaci, kdy nemůže pracovat, protože pečuje o děti. Rodina rovněž trpí v psychické rovině z důvodu odloučení. Žalobce proto navrhoval, aby mu bylo uloženo některé ze zvláštních opatření za účelem vycestování, např. povinnost setrvat na určené adrese nebo povinnost hlásit se ve stanovenou dobu na policii. Odloučení žalobce od rodiny a nemožnost osobně pečovat o děti odporuje nejlepšímu zájmu nezletilých dětí žalobce.

III. Vyjádření žalovaného

9. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě zrekapituloval skutková zjištění i dosavadní průběh žalobcova zajištění a uvedl, na základě jakých ustanovení zákona o pobytu cizinců rozhodoval. Žalovaný uvedl, že činil veškeré kroky směřující k realizaci žalobcova správního vyhoštění, avšak v důsledku průtahů ze strany třetí země, Nigérie, se doposud správní vyhoštění nepodařilo uskutečnit. Nejprve je totiž nutné ověřit žalobcovu totožnost a zajistit mu náhradní cestovní doklad, k čemuž je povinna právě nigerijská strana, která tak dosud, i přes řádné úsilí policie, neučinila. Žalovaný shrnul, jaké kroky je nutné učinit k naplnění účelu zajištění, jímž je realizace žalobcova správního vyhoštění, a rovněž uvedl předpokládaný časový rámec těchto kroků. K důvodům neuložení mírnějších opatření podle § 123b zákona o pobytu cizinců odkázal na str. 6-8 napadeného rozhodnutí, přičemž vycházel zejména z povahy žalobcova protiprávního jednání a jeho pobytové historie. K otázce, zda je žalobce osobou bez státní příslušnosti žalovaný uvedl, že ze správního spisu taková skutečnost nevyplývá. Nevyplývá z něj ani žádná trvalejší překážka, která by bránila žalobcovu vycestování. V této souvislosti žalovaný zmínil, že jeho postup se odvíjí také od informací, které sdělí samotný žalobce, a rovněž od míry žalobcovy spolupráce. Žalovaný měl za to, že žalobcův případ posoudil dostatečně individuálně. K otázce dopadů napadeného rozhodnutí do žalobcova soukromého a rodinného života uvedl žalovaný, že sám žalobce do protokolu o podání vysvětlení uvedl, že je ženat pouze formálně. K manželce a svým šesti dětem nemá žádné vazby, dlouhodobě se s nimi nestýká a ani o ně nepečuje a neplatí výživné. Žalobcovy děti jsou zřejmě umístěny v dětském domově a s žalobcem se neznají. Žalovaný závěrem navrhl zamítnutí žaloby.

IV. Obsah správního spisu

10. Z obsahu spisového materiálu předloženého žalovaným vyplynuly následující, pro rozhodnutí ve věci samé, podstatné skutečnosti:
11. Dne 29. 10. 2024 provedla hlídka policie pobytovou kontrolu na adrese X, kde se nacházel žalobce. Žalobce na výzvu policie nepředložil žádný doklad totožnosti. Uvedl své jméno, příjmení a datum narození, přičemž lustrací bylo zjištěno, že je žalobce veden v evidenci nežádoucích osob (ENO) od 13. 3. 2020 do 22. 4. 2025 z důvodu správního vyhoštění, které mu bylo uloženo rozhodnutím žalované ze dne 24. 1. 2020, č. j. KRPA-389360-77/ČJ-2016-000022, na pět let. Žalobci byl vydán výjezdní příkaz s platností do 20. 4. 2024 v souvislosti se stanovením nové lhůty k vycestování. Na základě výše uvedených skutečností vzniklo podezření, že žalobce se na území ČR nachází neoprávněně, a proto policie žalobce zajistila podle § 27 odst. 1 písm. d) zákona č. 273/2008 Sb., o policii České republiky.
12. Ze správního spisu vyplynulo, že žalobce měl mezi lety 2010-2018 celkem šest záznamů v evidenci rejstříku trestů o odsouzení za převážně drogovou trestnou činnost.

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

13. Dne 30. 10. 2024 žalovaný vydal rozhodnutí č. j. KRPA-340725-9/ČJ-2024-000022-ZZC, o zajištění žalobce za účelem správního vyhoštění podle § 124 odst. 1 zákona o pobytu cizinců, přičemž doba zajištění byla podle § 124 odst. 3 zákona o pobytu cizinců stanovena na 90 dnů ode dne omezení osobní svobody. Žalovaný totiž prokazatelně zjistil, že na území pobýval žalobce bez platného cestovního dokladu a oprávnění k pobytu nejméně od 21. 4. 2024 do 29. 10. 2024, kdy byl policií zajištěn.
14. Žalobu proti tomuto rozhodnutí odmítl Městský soud v Praze pro opožděnost usnesením ze dne 6. 1. 2025, č. j. 4 A 61/2024-23. Kasační stížnost proti tomuto usnesení byla odmítnuta pro nepřijatelnost usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 2. 2025, č. j. 4 Azs 9/2025-22.
15. Dne 24. 1. 2025 žalovaný vydal rozhodnutí č. j. KRPA-340725-27/ČJ-2024-000022-ZZC, jímž prodloužil dobu zajištění žalobce za účelem správního vyhoštění podle § 124 odst. 3 zákona o pobytu cizinců, a to o 90 dnů.
16. Žalobu proti tomuto rozhodnutí zamítl Krajský soud v Ostravě rozsudkem ze dne 17. 3. 2025, č. j. 20 A 1/2025-28. O kasační stížnosti proti tomuto rozsudku dosud nebylo rozhodnuto, přičemž řízení je u Nejvyššího správního soudu vedeno pod sp. zn. 21 Azs 68/2025.
17. Žalobou napadeným rozhodnutím byla podle § 124 odst. 3 ve spojení s § 125 odst. 2 písm. c) zákona o pobytu cizinců prodloužena doba zajištění žalobce za účelem jeho správního vyhoštění původně stanovená rozhodnutím žalovaného ze dne 30. 10. 2024, č. j. KRPA-340725-9/ČJ-2024-000022-ZZC, a prodloužená rozhodnutím žalovaného ze dne 24. 1. 2025, č. j. KRPA-340725-27/ČJ-2024-000022-ZZC, o 90 dnů.

V. Hodnocení věci Městským soudem v Praze

18. Městský soud v Praze o věci samé rozhodl bez jednání dle ustanovení § 172 odst. 5 zákona o pobytu cizinců, jelikož účastníci řízení v zákonné pětidenní lhůtě po podání žaloby nenavrhli projednání věci při ústním jednání a soud nepovažuje nařízení ústního jednání za nezbytné.
19. Městský soud v Praze přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí v rozsahu žalobcem uplatněných žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „s. ř. s.“), a vycházel při tom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). Po zhodnocení uvedených skutečností dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná.
20. Podle § 124 odst. 1 zákona o pobytu cizinců *policie je oprávněna zajistit cizince staršího 15 let, jež bylo doručeno oznámení o zahájení řízení o správním vyhoštění anebo o jehož správním vyhoštění již bylo pravomocně rozhodnuto nebo mu byl uložen jiným členským státem Evropské unie, Islandskou republikou, Lichtenštejským knížectvím, Norským královstvím nebo Švýcarskou konfederací zákaz vstupu platný pro území členských států Evropské unie, Islandské republiky, Lichtenštejského knížectví, Norského království a Švýcarské konfederace a nepostačuje uložení zvláštního opatření za účelem vycestování, pokud a) je nebezpečí, že by cizinec mohl ohrozit bezpečnost státu nebo závažným způsobem narušit veřejný pořádek, b) je nebezpečí, že by cizinec mohl mařit nebo ztěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění, zejména tím, že v řízení uvedl nepravdivé údaje o totožnosti, místě pobytu, odmítl tyto údaje uvést anebo vyjádřil úmysl území neopustit nebo pokud je takový úmysl zjevný z jeho jednání, c) cizinec nevycestoval*

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

z území v době stanovené v rozhodnutí o správním vyhoštění, d) cizinec závažným způsobem porušil povinnost uloženou mu rozhodnutím o uložení zvláštního opatření za účelem vycestování, nebo e) je cizinec evidován v informačním systému smluvních států.

21. Podle § 124 odst. 3 zákona o pobytu cizinců policie v rozhodnutí o zajištění stanoví dobu trvání zajištění s přihlédnutím k předpokládané složitosti přípravy výkonu správního vyhoštění. Při stanovení doby trvání zajištění je policie povinna zohlednit případy nezletilých cizinců bez doprovodu a rodin či jiných osob s dětmi. Je-li to nezbytné k pokračování přípravy výkonu správního vyhoštění, je policie oprávněna dobu trvání zajištění prodloužit, a to i opakovaně. V řízení o prodloužení doby trvání zajištění cizince za účelem správního vyhoštění je vydání rozhodnutí prvním úkonem v řízení. Odvolání, obnova řízení ani přezkumné řízení nejsou přípustné.
22. Podle § 123b odst. 1 zákona o pobytu cizinců zvláštním opatřením za účelem vycestování cizince z území nebo z území členských států Evropské unie, Islandské republiky, Lichtenštejnského knížectví, Norského království a Švýcarské konfederace (dále jen „zvláštní opatření za účelem vycestování“) je a) povinnost cizince oznámit policii adresu místa pobytu, zdržovat se tam, každou jeho změnu oznámit následující pracovní den policii a ve stanovené době se na adrese místa pobytu zdržovat za účelem provedení pobytové kontroly, b) složení peněžních prostředků ve volně směnitelné měně ve výši předpokládaných nákladů spojených se správním vyhoštěním (dále jen „finanční záruka“) cizincem, kterému je zvláštní opatření za účelem vycestování uloženo; peněžní prostředky za cizince může složit státní občan České republiky nebo cizinec s povoleným dlouhodobým anebo trvalým pobytem na území (dále jen „složitel“), c) povinnost cizince osobně se hlásit policii v době policií stanovené, nebo d) povinnost cizince zdržovat se v místě určeném policií a ve stanovené době být v tomto místě přítomen za účelem provedení pobytové kontroly.
23. Podle § 125 odst. 1 zákona o pobytu cizinců doba zajištění nesmí překročit 180 dnů a počítá se od okamžiku omezení osobní svobody. V případě cizince mladšího 18 let nebo rodiny s nezletilými dětmi nesmí doba zajištění překročit 90 dnů.
24. Podle § 125 odst. 2 zákona o pobytu cizinců policie je oprávněna prodloužovat dobu trvání zajištění podle § 124 až 124b i nad dobu stanovenou v odstavci 1 věty první za podmínky, že vyhoštění cizince je uskutečnitelné v době trvání zajištění, pokud a) cizinec v průběhu zajištění zmařil výkon správního vyhoštění nebo vycestování, b) cizinec uvádí nepravdivé údaje, které jsou nezbytné pro zajištění náhradního cestovního dokladu, nebo je odmítá uvést, nebo c) v průběhu získávání nezbytných dokladů pro výkon správního vyhoštění dochází i přes řádné úsilí policie ke zpoždění ze strany třetích zemí.
25. Podle § 125 odst. 3 zákona o pobytu cizinců doba trvání zajištění podle odstavce 2 písm. a) a b) nesmí překročit v souhrnu 545 dnů, podle odstavce 2 písm. c) 365 dnů a počítá se od okamžiku omezení osobní svobody. O prodloužení doby trvání zajištění vydá policie rozhodnutí, které je prvním úkonem v řízení. Odvolání, obnova řízení ani přezkumné řízení nejsou přípustné.
26. Zajištění cizince představuje zásadní omezení jeho osobní svobody, tedy jednoho z nejvýznamnějších základních práv jednotlivce. Proto je přípustné jen za podmínek definovaných nejen zákonem o pobytu cizinců a návratovou směrnicí, ale především ústavním pořádkem České republiky (čl. 8 Listiny, čl. 5 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv, čl. 9 odst. 1 Mezinárodního paktu o občanských a politických právech). Z judikatury Evropského soudu pro lidská práva plyne, že délka zajištění nesmí přesáhnout dobu přiměřenou vzhledem ke sledovanému cíli (rozhodnutí velkého senátu Evropského

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

soudu pro lidská práva (dále jen „ESLP“) ze dne 29. 1. 2008 ve věci Saadi proti Velké Británii, stížnost č. 13229/03). Jedná se o jedno z kritérií, jímž se posuzuje soulad zbavení osobní svobody s čl. 5 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (srov. k tomu rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 10. 2011, č. j. 1 As 93/2011-79). Podle ESLP lze zbavení osobní svobody podle čl. 5 odst. 1 písm. f) Evropské úmluvy o ochraně lidských práv ospravedlnit pouze probíhajícím vyhošťovacím nebo vydávacím řízením. Pokud takové řízení není vedeno s náležitou pečlivostí, zajištění přestává být v souladu s tímto ustanovením. Je tedy nutné posuzovat, zda délka řízení o vyhoštění nebyla nepřiměřeně dlouhá (rozhodnutí velkého senátu ESLP ze dne 15. 11. 1996 ve věci Chahal proti Spojenému království, stížnost č. 22414/93). Správní orgány jsou povinny při rozhodování o zajištění za účelem správního vyhoštění aktivně a svědomitě postupovat v řízení o správním vyhoštění, aby důvody trvalého zajištění byly ospravedlnitelné. Pokud však tento řádný postup směřující k vyhoštění cizince nepřetržuje po celou dobu zajištění bez rozumného důvodu, zajištění cizince přestává být oprávněné (rozhodnutí ESLP ze dne 11. 10. 2011 ve věci M. a ostatní proti Bulharsku, stížnost č. 41416/08).

27. Žalobní námitce spočívající v tvrzení, že žalovaný nezhodnotil možnost uložení mírnějších opatření, než automaticky přistoupil k zajištění žalobce, nelze přisvědčit. Žalovaný se naopak možností uložení těchto zvláštních opatření za účelem vycestování podrobně zabýval na str. 6-8 napadeného rozhodnutí, ale i v předcházejících rozhodnutích o zajištění žalobce a následně o prodloužení zajištění.
28. Uvedená opatření představují alternativní řešení s cílem minimalizace omezování osobní svobody v případě zajištění cizinců (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 12. 2011, č. j. 1 As 132/2011-51). Užití těchto mírnějších opatření předpokládá, že cizinec bude se státními orgány spolupracovat při jejich realizaci, a že neexistuje důvodná obava, že se bude vyhýbat případnému výkonu vyhoštění. Možnost aplikace zvláštního opatření nutně také závisí na důvodu zajištění.
29. Žalovaný dospěl k závěru, že v případě žalobce nepostačuje uložení některého ze zvláštních opatření za účelem vycestování podle výše citovaného § 123b zákona o pobytu cizinců, neboť na základě žalobcova předchozího jednání se lze domnívat, že nebude respektovat orgány ČR ani jimi ukládané povinnosti. Žalovaný konstatoval, že žalobce, který vědomě a úmyslně nerespektuje povinnosti mu uložené, neskýtá záruku, že bude spolupracovat s policií. Žalobcova důvěryhodnost byla oslabena, a proto existuje důvodný předpoklad, že se žalobce bude skrývat mařit výkon správního vyhoštění. Žalovaný k těmto závěrům dospěl zejména na základě posouzení žalobcovy pobytové historie v ČR. Soud se ve shodě s žalovaným domnívá, že z předchozího žalobcova jednání nelze s potřebnou mírou přesvědčivosti usuzovat na to, že by žalobce v budoucnu se správními orgány spolupracoval a nevyhýbal se výkonu rozhodnutí o správním vyhoštění. Žalovaný pak k jednotlivým zvláštním opatřením dle § 123b zákona o pobytu cizinců konstatoval následující: K bodu a) žalovaný uvedl, že žalobce nemá registrovanou žádnou adresu, na které by se v ČR zdržoval. Mohl by se pohybovat po území EU a stát se tak pro žalovaného nedostupným. S ohledem na žalobcovo předchozí jednání je důvod se domnívat, že by tak učinil, aby se vyhnul správnímu vyhoštění. Žalobce si je totiž vědom, že na území ČR pobývá neoprávněně a že porušil předpisy ČR. Žalobce nevlastní na území žádný majetek, neváží ho právní ani jiné vazby k určitému místu. K bodu b) žalovaný konstatoval, že složení finanční záruky v případě žalobce není možné. Žalobce nemá finanční prostředky na složení kauce a nemá je za něj ani kdo složit. Žádná finanční záruka ze strany žalobce nebyla ke dni vydání

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

napadeného rozhodnutí složena ani nabídnuta. K bodu c) žalovaný uvedl, že žalobce neskýtá žádnou záruku, že bude dodržovat povinnost osobně se hlásit policii v době policií stanovené. Žalobce nectí zákony ČR a opakovaně nerespektuje povinnosti mu uložené. Žalobce se nedostavil na policii za účelem řešení svého nelegálního pobytu dobrovolně, tedy nemá sám snahu uvedenou situaci řešit. Existuje tedy reálná obava, že nebude mít ani v budoucnu snahu plnit jakékoliv povinnosti. Žalovaný uzavřel, že ze strany žalobce nejsou dány záruky, že by dodržoval podmínky zvláštního opatření podle písm. c). K bodu d) žalovaný uvedl, že opatření spočívající v tom, že by žalobce dodržoval povinnost zdržovat se v místě určeném policií a ve stanovené době být v tomto místě přítomen za účelem provedení pobytové kontroly, není účelné. Žalobce nemá nájemní smlouvu, nemá v ČR registrovanou adresu a je bez finančních prostředků. Za situace, kdy žalobce porušuje na území ČR právní předpisy, se toto opatření jeví jako nerealizovatelné. Na základě uvedeného žalovaný dospěl k závěru, že v případě žalobce by bylo uložení zvláštních opatření dle § 123b zákona o pobytu cizinců neúčelné, neúčinné a nedostatečné, proto žalovaný přistoupil k jeho zajištění. Soud shledal odůvodnění žalovaného srozumitelným a přezkoumatelným.

30. Žalobce v této souvislosti namítal, že nestačí sebelépe odůvodnit, proč by taková opatření nebyla v daném případě účinná; zákon vyžaduje učinit alespoň jeden pokus formou opatření neomezujícího osobní svobodu.
31. K tomu soud uvádí, že v zákoně o pobytu cizinců není stanoven požadavek, aby předtím, než správní orgán přistoupí k zajištění cizince, využil některé ze zvláštních opatření za účelem vycestování. Rovněž nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 15. 7. 2011, č. j. 7 As 76/2011-50, uvedl, že: *„Zajištění cizince musí být vyhrazeno pro případy, kdy skutečně nelze zajistit výkon správního vyhoštění jinými prostředky, například uložením zvláštního opatření podle ust. § 123b zákona o pobytu cizinců. Není však pravdou, že by policie musela vždy nejdříve přistoupit k uložení zvláštního opatření a teprve v případě neúspěchu by mohla cizince zajistit. Takový výklad by vedl v důsledku často ke zmaření výkonu správního vyhoštění. I když by totiž bylo zřejmé, že se cizinec bude snažit vyhnout vycestování z České republiky, policie by mu nejdříve uložila zvláštní opatření, a poté, co by zjistila, že zvláštní opatření nevedlo ke kýženému cíli, neboť cizinec se začal skrývat nebo odcestoval do jiného státu, mohl by již být výkon správního vyhoštění zmařen a k zajištění cizince by vůbec nemohlo být přistoupeno. Z tohoto důvodu také zákon o pobytu cizinců v ust. § 123b odst. 3 stanoví, že policie zkoumá, zda uložením zvláštního opatření neohrozí výkon správního vyhoštění.“* Soud má za to, že by uložením zvláštního opatření v žalobcově případě mohlo dojít k ohrožení výkonu správního vyhoštění. Proto se soud v otázce možnosti uložení některého ze zvláštních opatření za účelem vycestování podle § 123b zákona o pobytu cizinců zcela ztotožnil s posouzením žalovaného. Soud má shodně s žalovaným za to, že by v žalobcově případě zvláštní opatření neplnila svůj účel. Námitka není důvodná.
32. Žalobce namítal, že napadené rozhodnutí je nepřiměřené z hlediska délky zajištění. Žalobce namítal, že doba zajištění nesmí překročit 180 dnů od okamžiku omezení osobní svobody, což v projednávané věci nebylo dodrženo. Žalovaný nedostál povinnosti odůvodnit, jaké dílčí kroky bude muset během prodloužené doby zajištění učinit, a jaká bude časová náročnost těchto kroků.
33. Soud v této souvislosti odkazuje zejména na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 10. 2011, č. j. 1 As 93/2011-79, a ze dne 24. 2. 2020, č. j. 4 Azs 340/2018-28, které navazují na judikaturu Evropského soudu pro lidská práva a ze kterých vyplývá, že délka zajištění nesmí přesáhnout dobu přiměřenou vzhledem ke sledovanému cíli. Při přezkumu

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

rozhodnutí o prodloužení doby zajištění ve správním soudnictví jsou soudy povinny k žalobní námitce přezkoumat, zda zajištění cizince je oprávněné a zda policie postupuje v řízení o správním vyhoštění s náležitou pečlivostí, aktivně, svědomitě a bez zbytečných průtahů. Soudní přezkum zákonnosti zajištění zahrnuje rovněž hodnocení, zda zajištění cizince směřuje k jeho primárnímu cíli. Bez zkoumání procesní aktivity správního orgánu v otázce realizace správního vyhoštění by zásah do osobní svobody cizince zůstal bez ochrany a takto limitovaná soudní ochrana by nemohla vyloučit svévolné postupy správních orgánů. Správní orgán proto musí především zdůvodnit, jaké kroky směřující k realizaci návratu žalobce dosud učinil a z jakého důvodu nebylo dosud možné návrat realizovat. Předpokladem prodloužení zajištění je také skutečnost, že realizace návratu bude alespoň potenciálně možná (srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne ze dne 23. 11. 2011, č. j. 7 As 79/2010-150).

34. Žalobci lze přisvědčit, že doba zajištění podle § 125 odst. 1 zákona o pobytu cizinců obecně nesmí překročit 180 dnů a počítá se od okamžiku omezení osobní svobody. V § 125 odst. 1 a 2 zákona o pobytu cizinců jsou však stanoveny výjimky z tohoto pravidla. V situaci, kdy přes řádné úsilí policie dochází při získávání dokladů nezbytných pro realizaci návratu ke zpoždění ze strany třetích zemí, pak nesmí doba zajištění překročit v souhrnu 365 dnů a počítá se od okamžiku omezení osobní svobody. To vše za předpokladu, že realizace návratu žalobce je uskutečnitelná v této prodloužené době.
35. V projednávané věci vynakládá Ředitelství služby cizinecké policie (dále též „ŘSCP“) řádné úsilí směrem k realizaci žalobcova správního vyhoštění a podniká kroky k vydání náhradního cestovního dokladu pro žalobce. To plyne ze sdělení ŘSCP ze dne 23. 1. 2025 a ze dne 22. 4. 2025. Rovněž žalovaný v napadeném rozhodnutí hodnotil aktivitu ŘSCP, přičemž v odůvodnění uvedl, že z dosavadního jednání s nigerijskou stranou, která dosud nevystavila cestovní doklad potřebný k realizaci žalobcova návratu, je patrné, že v průběhu získávání dokladů nezbytných pro realizaci žalobcova správního vyhoštění dochází i přes řádné úsilí policie ke zpoždění ze strany třetí země, tj. Nigérie. K tomu žalovaný uvedl, že kroky vedoucí k ověření žalobcovy totožnosti a k vydání náhradního cestovního dokladu byly podniknuty a věc je stále ještě v běhu. V daném případě přitom neexistuje překážka trvalejší povahy, která by návratu bránila. Podle žalovaného existuje reálný předpoklad, že v prodloužené době zajištění bude žalobcovo správní vyhoštění uskutečněno. K tomuto závěru soud nemá výhrady.
36. Při stanovení délky doby, o kterou se žalobcovo zajištění prodlužuje, nevybočil žalovaný ze zákonných mezí, kdy od okamžiku omezení osobní svobody nesmí doba zajištění přesáhnout 365 dnů, jak stanoví § 125 odst. 3 zákona o pobytu cizinců. Soud konstatuje, že žalovaný dostatečně na straně 8-9 napadeného rozhodnutí odůvodnil délku prodloužení zajištění o 90 dnů. S žalovaným lze souhlasit, že se jedná o dobu odpovídající předpokládané složitosti přípravy realizace žalobcova správního vyhoštění. Již v rozhodnutí o prvotním zajištění žalobce byl uveden výčet kroků, kterými bude nutné připravit podmínky pro uskutečnění návratu. Žalovaný i v napadeném rozhodnutí popsal jednotlivé kroky, které jsou potřebné pro realizaci žalobcova správního vyhoštění. Žalobce v podané žalobě odkazoval na rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 13. 8. 2021, č. j. 41 A 21/2021-32, podle nějž mělo být ze strany žalovaného konkrétně uvedeno, jaké dílčí kroky bude třeba učinit během těchto 90 dnů a především jaká je časová náročnost těchto jednotlivých kroků. Tentýž soud pak v jiném svém rozsudku dovodil, že *„výše uvedené požadavky nelze vykládat absolutně, tj. tak že by například absence časového odhadu provedení každého ze specifikovaných*

úkonů žalované při stanovení délky zajištění automaticky vedla k nepřezkoumatelnosti rozhodnutí pro nedostatek důvodů. Vždy je třeba přihlížet ke specifickým okolnostem každého jednotlivého případu.“ (srov. rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 4. 5. 2021, č. j. 41 A 12/2021-44). Žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí uvedl, že je nucen vyčkat reakce nigerijské strany, přičemž doba vydání náhradního cestovního dokladu se různí v závislosti na konkrétním státu, kterého je cizinec občanem. Obvykle se však tato doba u třetích států pohybuje mezi 40-60 dny. Ze sdělení ŘSCP ze dne 23. 1. 2025 a ze dne 22. 4. 2025 pak plyne, že vydání náhradního cestovního dokladu do Nigérie může trvat i déle. Po předchozích zkušenostech je ŘSCP známo, že komunikace s Velvyslanectvím Nigérie je problematická a z nigerijské strany dochází k častým průtahům. Žalovaný přihlédl rovněž k době, která je nutná k zabezpečení přepravních dokladů, kdy ŘSCP obstarává letenku nebo vyjednává průvoz cizince přes jiné státy EU. Je nutné zajistit policejní eskortu přes dotčené státy. ŘSCP dále komunikuje se státem o zpětvzetí cizince. Žalobce odmítl dobrovolný návrat, a proto dojde k realizaci jeho správního vyhoštění v co nejkratším možném termínu poté, co ze strany příslušného orgánu Nigérie dojde k ověření žalobcovy totožnosti a vydání náhradního cestovního dokladu. S ohledem na shora uvedené stanovil žalovaný dobu prodloužení zajištění v délce 90 dnů, kterou považuje za přiměřenou. Podle žalovaného tak lze důvodně očekávat naplnění účelu napadeného rozhodnutí, jímž je vytvoření podmínek pro ukončení nelegálního pobytu žalobce na území ČR. Soud k tomu uvádí, že doba trvání zajištění nijak nevybočuje ze zákonných limitů a zcela odpovídá individuálním okolnostem případu. Žalovaný zohlednil všechny podstatné skutečnosti pro stanovení doby, o kterou je nutné zajištění žalobce prodloužit, a odůvodnil ji v souladu se zákonnými i judikatorními požadavky. Tato doba pak podle názoru soudu není nepřiměřená. Námitku soud neshledal důvodnou.

37. K námitce týkající se v tvrzení, že žalobci bylo ze strany Velvyslanectví Nigerijské federativní republiky sděleno, že pravděpodobně není evidován v Nigérii a není občanem tohoto státu a že podal žádost o přiznání postavení osoby bez státní příslušnosti, soud uvádí, že žalobce toto své tvrzení nikterak neosvědčuje ani nedokládá a nevyplývá ani ze správního spisu. V rámci dosavadní komunikace nebyla taková skutečnost nigerijskou stranou sdělena. Pouhá, ničím nepodložená, domněnka, že žalobce není občanem Nigérie, ani případné probíhající řízení o přiznání postavení osoby bez státní příslušnosti, nepředstavuje dle názoru soudu překážku ve vycestování žalobce. Faktické vycestování žalobce bude realizováno za předpokladu, že totožnost žalobce bude ověřena z nigerijské strany a žalobci bude vystaven náhradní cestovní doklad. Samotná délka komunikace mezi českými a nigerijskými orgány ohledně zpětvzetí žalobce jeho domovským státem není relevantní pro učinění závěru o (ne)uskutečnitelnosti vycestování. Námitka není důvodná.
38. K námitce, že žalobce neovládá český jazyk na dostatečné úrovni k tomu, aby mohl absolvovat výslech před státními orgány, uvádí soud následující. V rámci protokolu o podání vysvětlení sepsaného dne 30. 10. 2024 pod č. j. KRPA-340725-8/ČJ-2024-000022-ZZC, žalobce výslovně uvedl, že nežádá tlumočníka, neboť rozumí českému jazyku. Následně v průběhu podání vysvětlení odpovídal na všechny položené dotazy srozumitelně a reagoval adekvátně a k věci. Obsah protokolu o podání vysvětlení nenasvědčuje tomu, že by žalobce nerozuměl položeným dotazům nebo že by nechápal jejich význam či smysl. Na závěr podání vysvětlení byl žalobce opětovně dotázán, zda všem kladeným otázkám rozuměl, což žalobce výslovně potvrdil. Uvedl, že česky rozumí slovem i písmem. Nežádal žádné úpravy či doplnění protokolu a následně jej vlastnoručně podepsal. Soud má za to, že za daných okolností je uvedená námitka žalobce, uplatněná poprvé až v žalobě proti napadenému

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

rozhodnutí, účelová, a to s jediným cílem – dosáhnout změny obsahu žalobcova vyjádření a tedy i změny posouzení věci. Námitka není důvodná.

39. K tvrzeným rodinným a sociálním vazbám na území ČR a k námitce nedostatečného posouzení nejlepšího zájmu dítěte soud uvádí, že žalovaný se dostatečně zabýval rodinnými vazbami žalobce na území ČR. Žalovaný zjistil, že žalobce má v ČR manželku a šest dětí, avšak manželství zmínil pouze jako formální svazek, o děti nepečuje a nijak se nepodílí na jejich výchově, je pouze uveden jako otec v rodném listě. Neexistují mezi nimi žádné reálné rodinné vazby. Žalobce sám v rámci podání vysvětlení uvedl, že k manželce ani k dětem nemá žádné vazby, nestýká se s nimi. S dětmi se ani neznají a podle žalobce jsou děti pravděpodobně v dětském domově. Z rozhodnutí o správním vyhoštění žalobce ze dne 24. 1. 2020, č. j. KRPA-389360-77/ČJ-2016-000022 pak vyplývá, že žalobce není biologickým otcem zmíněných dětí. Do rodného listu byl uveden na základě 1. domněnky určení otcovství, neboť byl manželem matky dětí. Žalobce s nikým nesdílí společnou domácnost a na území ČR nemá ani žádné jiné relevantní vazby. Žalobce sám v protokolu o podání vysvětlení ze dne 30. 10. 2024 neuvedl žádnou překážku ve vycestování. S ohledem na shora uvedené lze uzavřít, že princip nejlepšího zájmu dítěte nebyl zajištěním žalobce ani prodloužením jeho zajištění za účelem správního vyhoštění porušen. Zajištěním žalobce se totiž faktické poměry jeho manželky a dětí nijak nezměnily. Námitka není důvodná.
40. Soud neshledal, že by napadené rozhodnutí vykazovalo známky zmatečnosti a nedostatečného individuálního posouzení. Důvodem pro zajištění žalobce je naplnění účelu vycestování. Žalovaný přitom na základě konkrétních skutkových okolností uzavřel, že u žalobce existuje reálné riziko maření návratového rozhodnutí, jak již bylo podrobně popsáno výše. Nejednalo se tedy o rozhodnutí obecné, ale žalovaný v rámci správního řízení zcela konkrétním způsobem zjišťoval a hodnotil stav věci tak, aby přijaté řešení odpovídalo okolnostem daného případu. Soud konstatuje, že ze správního spisu není zřejmé, že by realizaci žalobcova návratu bránila jakákoliv trvalejší překážka. Soud nezjistil žádnou skutečnost, na základě které by se dalo usuzovat na závěr, že žalobcovo vycestování je neuskutečnitelné. Žalovaný postupoval v souladu se zákonem, proporcionálně, a transparentně. Žalovaný vzal v potaz veškeré skutkové okolnosti případu, zejména přihlédl k dosavadnímu chování žalobce a k jeho pobytové historii. Všechny zjištěné skutečnosti mají rovněž oporu ve správním spise. Napadené rozhodnutí reflektuje veřejný zájem a odpovídá okolnostem daného případu, přičemž stanovená doba, o kterou bylo žalobcovo zajištění prodlouženo, není nijak excesivní či nepřiměřená. Na napadené rozhodnutí nelze pohlížet jako na rozhodnutí nepřezkoumatelné. Žalovaný v napadeném rozhodnutí rovněž uvedl, jaké konkrétní kroky směřující k realizaci žalobcova návratu budou provedeny ve vymezeném časovém rámci. Namítané porušení ustanovení § 124 odst. 1, § 127 odst. 1 písm. a) a § 179 odst. 1 zákona o pobytu cizinců ve spojení s čl. 8 odst. 2 Listiny základních práv a svobod a čl. 5 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod soud neshledal.

VI. Závěr a náklady řízení

41. Soud neshledal důvody pro zrušení žalobou napadeného rozhodnutí, proto žalobu jako nedůvodnou zamítl podle § 78 odst. 7 s. ř. s.
42. Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce ve věci neměl úspěch, proto mu náhrada nákladů řízení nenáleží, a žalovanému žádné náklady řízení nad rámec úřední činnosti nevznikly.

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 15. května 2025

JUDr. Dana Černá v. r.
samosoudkyně